

Klass: *Articulata*, **Ordning:** *Terebratulida*, **Familj:** *Megathyrididae*, **Släkte:** *Argyrotheca*, **Art:** *Argyrotheca cistellula* Searles-wood, 1841 **Synonymer:**

Kännetecken

En mycket liten armfoting med ett särpräglat B-format skal. Den blir ca 3 mm bred, 2 mm lång och 1,5 mm tjock. Färgen på skalet varierar från grå- eller gulaktig, till blekbrun. Arten tillhör den grupp av armfootingar som har ledade dorsal- och ventralskal av kalk, samt en i bakkant utstickande liten fot eller stjälk, s k pedunkel, som fäster i underlaget. Arten påträffas ofta fästad på rör av kalkrörsmaskar, med ventralskalet vänt uppåt och dorsalskalet vänt nedåt. Dorsal- och ventralskalen är lite urnupna på mitten, vilket ger arten dess karakteristiska B- form. Mitt på bakkanten går både dorsal- och ventralskalen ut i liten spets, som sträcker sig bakåt ut över låskanten. Ventralskalet är något större än dorsalskalet och mer utskjutande i bakkanten. I ventralskalets utskjutande del finns en rundad öppning, strax bakom låskanten, där foten sticker ut. Bägge skalhalvornas ytor är släta, bortsett från svaga koncentriska tillväxtlinjer. Skalen är besatta med mikroskopiskt fina porer som är tydligast synliga som punkter på skalens insidor. Den flimmerhårsförsedda lofoforen, som armfotingen samlar föda med, består av en enkel ögla med två lober. Lofoforen har ett inre stödskelett av kalk som är fästat mitt på dorsalskalets insida. *A. cistellula* är den enda arten i sitt släkte i svenska vatten och kan med sin särpräglade form knappast förväxlas med andra arter av armfootingar.

Utbredning och status

Artens totala utbredning är från Svalbard i norr, via den norska västkusten, de Brittiska öarna och Bretagne, söderut till Iberiska halvön och Madeira, samt i västra delen av Medelhavet. I svenska vatten är den tidigare endast känd från Gullmarsfjorden och Kosterfjorden i Bohuslän, där den påträffats från 35 meters djup, även om den i regel lever på omkring 80-90 m. I andra länder där havet har högre salthalt kan arten dock påträffas från bara några få meters djup. Arten är mycket sällsynt i våra vatten, men kan möjligen vara förbisedd på grund av sin litenhet. Det är tänkbart att den även finns i Skagerraks djupare områden. Dock har inga recenta fynd gjorts under någon av de marina undersökningar som gjorts under 2000-talet.

Ekologi

De flesta arter av armfootingar är skildkönade med extern befruktning. Arterna i släktet *Argyrotheca* är dock hermafroditer, med både hanliga och honliga könsorgan, samt har inre befruktning. De befruktade äggen förvaras i yngelfickor. I dessa yngelfickor sker även larvernas första utvecklingsstadier, innan de släpps ut. Larverna har sedan ett frisimmande stadium innan de sätter sig fast på botten. Reproduktionscykeln är inte helt känd, men det verkar som den förökar sig kontinuerligt, eftersom mognande ägg och larver kan påträffas i dess yngelfickor året runt.

Hot

Arten påverkas troligen negativt av mekanisk påverkan till följd av bottentrålning, samt ökad sedimentation till följd av trålning och den omfattande övergödningen.

Åtgärder

Eftersom kunskapen om artens utbredning och status är så bristfällig är det svårt att föreslå specifika åtgärder. Mer riktat inventeringsarbete behövs.

Övrigt

Etymologi. *Argyro-*, Gr., ”silver” -*theka*, Gr., ”låda, box”. *Cistellula*, Lat. diminutiv, ”liten kista, liten låda”.

Litteratur

Hansson, H. G. 2011. Marina sydsandinaviska ”evertebrater”. Webb-upplaga.
http://loven.gu.se/digitalAssets/1480/1480031_hansson-2011.pdf

Karlsson, A., Berggren, M., Lundin, K. & Sundin, R. 2014. Svenska artprojektets marina inventering - slutrapport. ArtDatabanken rapporterar 16. ArtDatabanken, SLU. Uppsala

Marine species identification portal. <http://species-identification.org>.

World register of marine species. 2015. www.marinespecies.org.

Författare

Kennet Lundin 2007. Reviderad Kennet Lundin 2015 © ArtDatabanken, SLU 2015.

.